

Eesti Keskkonnaühenduste Koda

Keskkonnaministeeriumile

Teie: 17.02.2021 nr 1-4/21/795

Meie: 23.02.2021 nr 1-5/21/4987

Vabariigi Valitsuse määruse nr 51 "Merel, Narva jõel ja Peipsi järvel ohtlike ja kahjulike ainete käitlemise kord" muutmisest

Täname võimaluse eest Vabariigi Valitsuse määruse nr 51 muutmisel kaasa mõelda.

Eesti Keskkonnaühenduste Koda on jätkuvalt seisukohal, et ohtlike ja kahjulike ainete käitlemine väljaspool sadamaid peaks olema keelatud. Meil on heameel näha, et määruse muutmise eelnõus keelatakse ohtlike ainete käitlemine selgesõnaliselt ankrualadel, mis osaliselt või täielikult kattuvad kaitsealadega. Linnustiku seisukohalt kujutab ohtu aga iga lekkinud liiter; reostuse korral võib selle levik olla kiire ja ulatuslik, mistõttu on probleemne ka väljaspool neid alasid toimuv käitlemine merel. Ohtlike või kahjulike ainete merel käitlemise lubamine peab olema hästi põhjendatud ning see põhjendus peab nähtuma ka seda tegevust reguleerivate õigusaktide seletuskirjadest. Muuhulgas tuleks seletuskirjas välja tuua objektiivne teave, millest tuleneb, et käitlemine eelduslikult ei saa kaasa tuua olulist ebasoodsat mõju Natura aladele, kui see toimub ankrualadel, mis ei kattu kaitsealadega. Juhime tähelepanu, et Vabariigi Valitsuse määruse nr 51 muutmise eelnõu praegusest sõnastusest on ilmne, et mingitel juhtudel peab ministeerium sellist mõju võimalikuks.

Eelnõu esimese punkti kohaselt on ohtlike ja kahjulike ainete käitlemine keelatud ka "ankruaalal, kus kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju kaitstaval loodusobjektile". Peame sätteosa sisutühjaks, sest pole arusaadav, kuidas see peaks rakenduma. Jääb selgusetuks, kes ja kuidas hakkab tuvastama eeldatavat olulist keskkonnamõju loodusobjektidele ning millises vormis seda tegema hakatakse. Leiame, et sätte praeguses sõnastuses ei võimalda tegelikkuses probleeme ära hoida. Ohtlike ainete käitlemist saaks merel lubada a) juhul, kui ankrualade valikul on vajalikud mõjuhindamised läbi viidud ja nende tulemustega arvestatud (mida praegu ei ole tehtud) või b) on üheselt arusaadav, kuidas praktikas võimalik mõju üksikjuhtumi puhul välja selgitatakse. Viimane eeldab muuhulgas täpsustamist, et mis käitlemise osas ja mis tingimustel peab hinnangu andma, kes annab, kes kontrollib jmt.

Mõlemal juhul peavad olema olemas ka piisavad vahendid asjakohaseks tõhusaks järelevalveks. Seniks aga tegevust merel lubada ei tohiks ja kasvõi ajutiselt peaks ohtlike ja kahjulike ainete käitlemine väljaspool sadamaid olema keelustatud.

Juhime tähelepanu, et eelnõu esimesest punktist on puudu sõna "ainete".

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Laura Uibopuu
Eesti Keskkonnaühenduste Koja koordinaator